

TAPANI BAGGE

KAISA

Kolme
Kaisa-tarinaa:

PIHALLA
ULKONA
KYLÄSSÄ

TAMMI

TAPANI BAGGE

Pihalla
Ulkona
Kylässä

Kuvittanut Hannamari Ruohonen

Kustannusosakeyhtiö Tammi · Helsinki

KAISA-SARJAN KIRJAT:

(Tammen Keltanokka-sarjassa:)

Pihalla, 2002

Ulkona, 2004

Kylässä, 2005

Yöllä, 2006

Kaupungilla, 2007

Maalla, 2010

Maailmalla, 2011

Kotona, 2013

Kaisa (sisältää kirjat *Pihalla*, *Ulkona* ja *Kylässä*), 2014

Yhteisniteen sisältämät kirjat on aiemmin julkaistu

Tammen Keltanokka-sarjassa:

Pihalla 2002, Ulkona 2004 ja Kylässä 2005.

Kannen kuva: Hannamari Ruohonen

Kannen ja typografian suunnittelu: Laura Lyytinen

Teksti © Tapani Bagge

Kuvat © Hannamari Ruohonen, 2014

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-7673-0

KAISAN SYNTY

Ennen *Kaisa*-kirjoja oli Pikku kakkosen *Meidän jengi*. Outi Kattelus tilasi sarjan, jossa lapset tekevät omin päin arkisia asioita. Huumoria sai olla, muttei kovin paljon repliikkejä.

Kaisa ja pojat syntyivät. Esikuvana olivat omat lapset, mutta nimen Kaisa sai naapurin tyttöltä.

Ensin piti tehdä kymmenen osaa kesällä 1999. Ulkona kuvaaminen oli kallista, joten lopulta oli varaa vain viiteen. Olli Löytönen ohjasi. Lapsinäyttelijät Thelma Saikkonen, Eemil Väisänen ja Heikki Saikkonen eläytyivät hienosti, ja Jukka Saikkonen loisti talonmies Laineena. Kuvauspaikkana oli Tampereen Nekala, Löytösen oma lapsuuden maisema.

Seuraavana kesänä lapsinäyttelijät olivat kasvaneet ulos osistaan. Sarja jäi siihen.

Pari vuotta myöhemmin Terttu Toiviainen kysyi minulta, voisinko tehdä kirjan Tammen uuteen Keltanokka-sarjaan, joka oli tarkoitettu lukemaan opetteleville. Muistin Kaisan ja pojat. Kaksi ensimmäistä kirjaa tein osittain tv-käsikirjoitusten pohjalta.

Ensimmäisen *Kaisa*-kirjan nimi piti alun perin olla *Muistamaton mummo*. Sitten Tammelta oli tulossa uusintapainoksena saman-niminen Kultainen kirja. Piti miettiä kirjalle uusi nimi.

Koska tarinassa ollaan aika paljon pihalla, nimesin kirjan sen mukaan. Kaisa on nyt seikkaillut kahdeksassa kirjassa. Kaikilla muillakin on ytimekäs nimi: *Ulkona, Kylässä, Yöllä, Kaupungilla, Maalla, Maailmalla, Kotona*. Joskus kirja on lähtenyt syntymään niin, että olen miettinyt ensin sopivan nimen.

Miltähän sarja olisi näyttänyt, jos ensimmäinen kirja olisikin ollut *Muistamaton mummo*?

TAPANI BAGGE

PIHALLA

Yhtenä päivänä kuuntelin nelivuotiaan Marikin kanssa radiota. Siellä laulettiin näin: "Hei hei hei, kuka rakastaa mua? Kuka kovaan punkkariin vois ihastua?"

– Siellä on joku ihan yksin, Marikki sanoi vakavana.

– Niin on, minä sanoin.

Marikki mietti vähän aikaa ja jatkoi:

– Kaikkia pitäisi rakastaa.

– Ihan totta, minä sanoin ja halasin Marikkia.

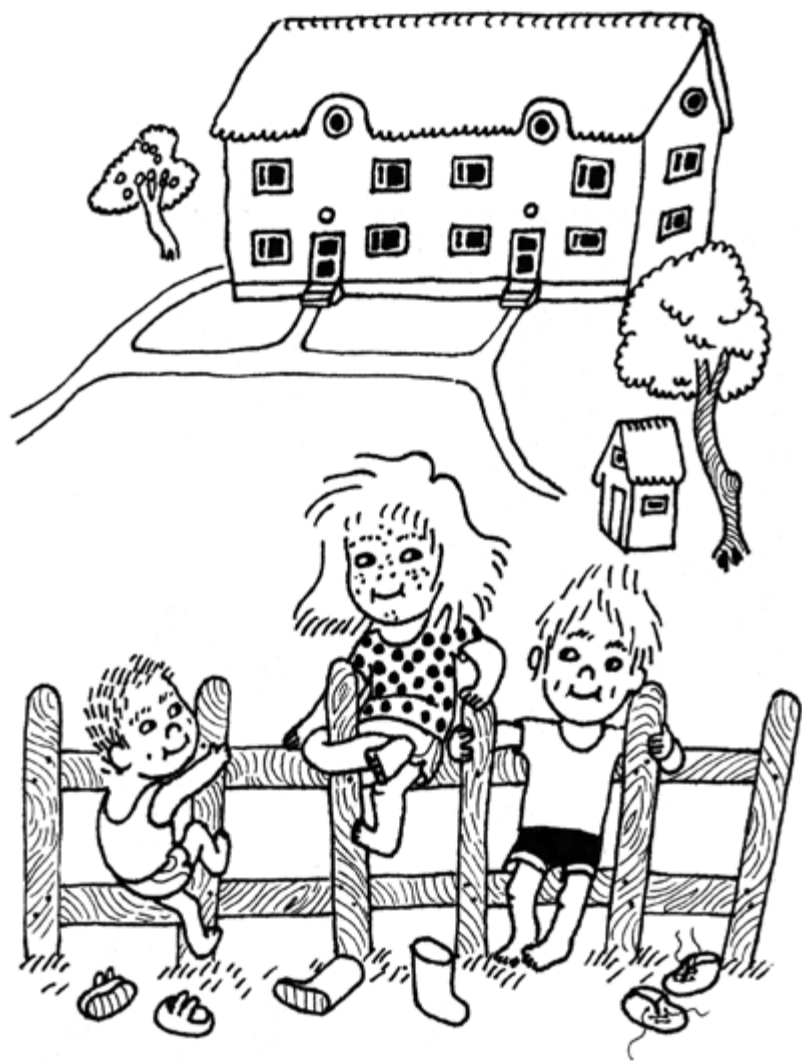
Tämän kirjan päähenkilö on Kaisa, mutta ilman Marikkia olisi Kaisakin voinut jäädä syntymättä. Niinpä tämä kirja on omistettu tyttärelleni Marikille.

TAPANI BAGGE

MEIDÄN JENGI JA HERRA LAINE

Meidän jengiin kuuluu minä
ja kaksi poikaa. Minä olen Kaisa
ja pojat ovat Pekka ja Pasi.
Pekka on Pasin isovelji
ja Pasi on Pekan pikkuveli.

Minä en ole ke-nen-kään veli.
Minä olen isän tyttö.
Äiti muutti Turkuun,
kun minä olin ihan pieni.
Turku on kaukana,
melkein ulkomailla.

Pasi, Pekka ja minä asumme
samassa pienessä ker-ros-ta-los-sa.

Se on vanha talo ja siinä on iso
piha. Siellä on kiva leikkiä.

Meidän talon vint-ti-ko-me-ros-sa
asuu herra Laine.

Herra Laine on talonmies.
Hän on kai aina ollut yksin
ja asunut vintillä.

Vai onkohan Laineellakin joskus
ollut äiti ja isä?

HUTILOIVAT HIRVOSET

Oli rauhallinen kesäaamu.
Aurinko paistoi. Meidän jengi
piirsi vä-ri-lii-duil-la katuun
ja herra Laine maalasi taloa.
Laine seiso i tikkailla par-vek-keen
vieressä. Välillä hän katsoi
seinää kauempaa, ihan kuin
taiteilija tauluaan.

Minä piirsin jalkakäytävään
lo-hi-käär-meen ja ri-ta-rin.
Pasi ja Pekka piirsivät autoja
ja ra-ket-te-ja. Herra Laine
maalasi si-ni-sel-lä.

Sitten pihaan ajoi isä Hirvonen.
Hän oli vuok-ran-nut
pik-ku-bus-sin.

Se savutti kamalasti
ja piti hirveää meteliä.
Hirvonen tönäisi autollaan
Laineen tikkaita. Laine hoippui
niillä vähän aikaa, mutta sai ne
sitten takaisin seinää vasten.

Hirvosilla on niin paljon lapsia,
että heillä on oma jenginsä.
Sillä aikaa kun äiti Hirvonen
pakkasi lapsia ja lo-ma-va-rus-tei-ta
pikkubussiin, isä Hirvonen
pysähtyi Laineen tikkaiden
juurelle.

– Kierrämme viikossa koko Suomen, isä Hirvonen huik-kasi Laineelle. Laine jatkoi maalaamistaan.

– Siinä ajassa ehtii hyvin nähdä kaiken, Hirvonen jatkoi.

Laine katsoi seinää tarkkaan ja veti yhteen kohtaan vähän lisää maalia pensselin kulmalla.

– Auto on täynnä! äiti Hirvonen sanoi.

Isä Hirvonen huusi Laineelle:

– Me sitten lähdemme!

Laine nyökkäsi ha-ja-mie-li-ses-ti.
Isä Hirvonen nousi ratin taakse
ja äiti Hirvonen nousi
ta-ka-o-ves-ta sisään
eväskori kädessään

Pikkubussi tönäisi mennessään
Laineen tikkaita. Laine otti
tikkailla pari askelta taakse
ja pari eteen, takaisin
seinän viereen.

Samalla kun tikkaat kaatuivat
seinää vasten, Laine heilautti
va-sa-raan-sa ja pamautti yhden
naulan syvemmälle seinään.
Me vilkutimme Hirvosille.

Kun savu oli hälvennyt
ja meteli kaikonnut, alkoi jostain
kuulua murheellista ul-von-taa.
Ääni tuli Hirvosten asunnosta.
Ikkuna oli auki. Hirvosten
Musti-koira oli nostanut
kämpälänsä ik-ku-na-lau-taa
vasten ja ulvoi.

Musti näytti juuri niin surkealta
kuin iso lup-pa-kor-vai-nen koira
osaa näyttää.

Hirvoset olivat hu-ti-loi-neet.
He olivat jättäneet Mustin
yksin kotiin.

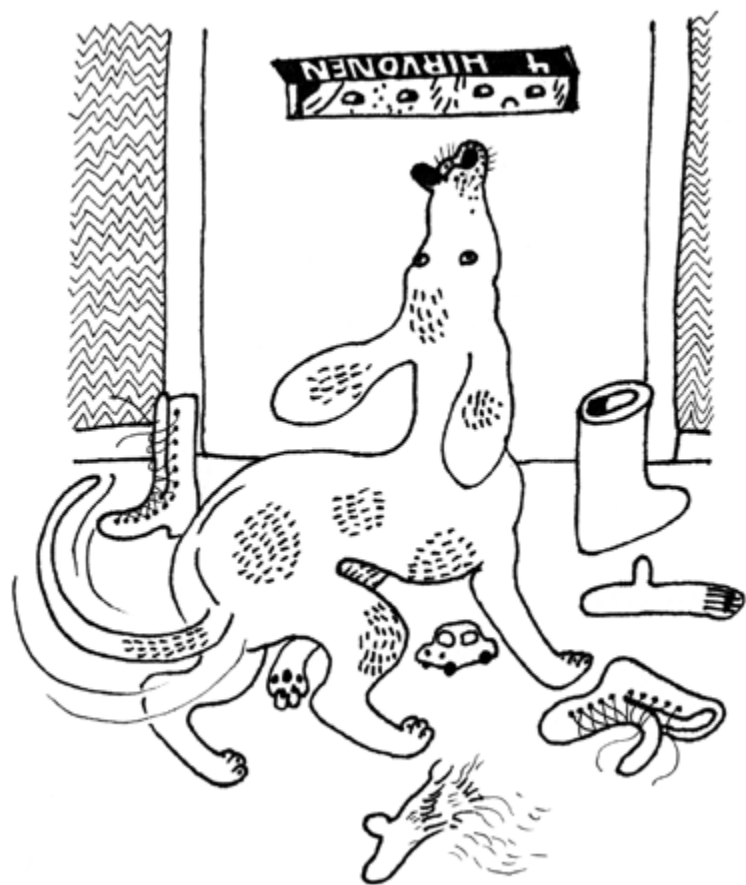
PELASTETAAN MUSTI!

Me aloimme heti miettiä,
miten voisimme pelastaa Mustin.
Pekka sai ensimmäisen ajatuksen.
– Kokeillaan Hirvosten ovea.

Me sän-tä-sim-me rappuun.
Hirvosten ovi oli lukossa.

Me soitimme ovikelloa ja
huutelimme pos-ti-luu-kus-ta.

– Musti! Mustimustimusti...

– Musti, avaa ovi! Pasi huusi.
Musti tuli eteiseen ja haukkui
lujaa. Mutta ovea Musti
ei avannut.

– Ei se taida osata, minä sanoin.

Me istuimme vähän aikaa
rappusilla. Meitä harmitti.
Sitten minä keksin, mitä me
voisimme yrittää.

Kiipesin kotiin yläkertaan
ja soitin Hirvosten
mat-ka-pu-he-li-meen.

– Valitsemaanne numeroon
ei saada yhteyttä, joku mies
sanoi monella kielellä.

– Niillä on virta pois päältä,
Pekka sanoi. Hän oli
kuunnellut vieressä.

– Ovatko Hirvoset jotain
sähkörobotteja? Pasi kysyi.

– Miten niin? minä ja Pekka
kysyimme yhtä aikaa.

– Jos niistä on kerran virta
pois päältä, Pasi sanoi.

Minä katsoin Pekkaan.
Pekka katsoi pikkuveljeensä
ja pudisti päätään.

Pasi on vielä niin pieni.
Ainakin vuoden nuorempi kuin
minä ja Pekka. Melkein kaksi.

Me lähdimme ulos ja juoksimme
Hirvosten ikkunan alle.
Se oli en-sim-mäi-ses-sä
kerroksessa, mutta liian
korkealla. Me emme y-let-tä-neet
siihen edes hyppäämällä.

Sitten Pekka sai taas ajatuksen.
Talon toisessa päässä oli pitkä
pyykkinaru kahden puun välissä.

Keskellä puita oli seiväs,
joka kan-nat-te-li narua ylhäällä.
Pekka haki seipään.

La-ka-na-pyyk-ki alkoi laahata maata, mutta ihan vähän vain.

Pekka otti vauhtia ja yritti hypätä seipään avulla ikkunasta sisään. Ei onnistunut. Pekan käsi vain hipaisi ikkunalautaa.

Tuli minun vuoroni. Minäkin onnistuin hi-pai-se-maan ikkunalautaa.

Pasi onnistui tör-mää-mään pää edellä seinään. Onneksi hän ei satuttanut itseään kovin pahasti.

– Tikkaat, Pasi muisti ja juoksi kulman taakse.

Minä ja Pekka juoksimme
perässä.

Laine oli juuri kiivennyt tikkaita
ylös ja astunut parvekkeen
kaiteelle. Me lainasimme
tikkaita, koska hän ei näköjään
tarvinnut niitä.

Tikkaita pitkin minä pääsin
hyvin Hirvosille sisään.

Musti nuoli heti naamani märeksi.
Sitten se haki keittiöstä vanhan
luun ja tarjosi sitä minulle.

– Kiitos, mutta olen jo syönyt
aa-mu-pa-lan, minä sanoin. En
halunnut loukata Mustin tunteita.

Kaisan päivät kuluvat mukavasti isän kanssa kaksistaan ja kodin lähiympäristössä seikkaillen. Mukana ovat usein myös tomeran tytön parhaat kaverit Pasi ja Pekka sekä aina puuhakas ja vähän hassu talonmies Laine. Tutuiksi tulevat myös kovasti touhottavan Hirvosen perheen Musti-koira, muistamaton mummo, pitkäkorvainen Eetu – ja muuan erittäin sitkeähenkinen kärpänen.

Helppolukuinen ja hauska, rakastettu ja palkittu Kaisa-sarja kuvaa lämpimästi lapsen kokemuksia ja suuria tunteita. Kirjat *Piballa*, *Ulkona* ja *Kylässä* on julkaistu aikaisemmin Keltanokka-sarjassa ja tähän yhteisniteeseen ne on valloittavasti kuvittanut Hannamari Ruohonen.

Kaisa-sarjasta sanottua:

”Kiireettömän arjen ja yhdessäolemisen puolustuspuheenvuoro.”

– Päivi Heikkilä-Halttunen Lastenkirjahylly-blogissa.

L 84.2 · ISBN 978-951-31-7673-0

Kannen kuva: Hannamari Ruohonen
Ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
www.tammi.fi